

Hristo Bojcev

OPŠTA BOLNICA (Žena pukovnika)

Prevod sa bugarskog: Blažo Nikolic

Neidentifikovan pacijent, koji je izgubio pamcenje usled potresa mozga, bude doveden u malu provincijsku bolnicu. Pronaden je do srušenog aviona NATO-a. Pošto mu ne znaju ime, lekari ga, uslovno, upisuju po nazivu njegove dijagnoze – Contusio Cerebris. To cudno “ime” postaje razlogom da ga drugi bolesnici smatraju americkim pilotom. Dan za danom, oni mu sacinjavaju biografiju, veoma važnog i bogatog, vojnog pilota, crpeci svoju fantaziju iz mita o Velikoj Americi. U pocetku, covek ne veruje u to, ali, postepeno, to pocinje da mu godi...

LICA:

KONTUZOV
DEDA
BRATOJ
VILIJAM
FERO
PEPELJUGA
BABA
ŽENA
GENERAL

PROLOG

Ulazi Pepeljuga kao princeza iz bajke – u beloj haljini i zlatnim cipelicama. Ogleda se u ogledalu – kako je samo lepa, Bože! Ubrzo zapocinje da se preobražava: pokriva lice hirurškom maskom od bele gaze, zatim preko svilene haljine navlaci hirurški mantil od zelenog platna, preko kose boje zlata stavlja platnenu kapu i, nakraju, obuva gumene cizme. Sada je vec stvarna sanitarka. U dnu zapocinje da trepce crveni natpis “Operacija”, uz zvuk alarma. Pepeljuga uzima kofu i cetku i izlazi.

SLIKA PRVA

DOKTOR	<i>Operaciona sala. (nervozno). Diše li?</i>
SESTRA	Diše... Šta bi drugo...
DOKTOR	Sestro, konce!
SESTRA	Evo.
DOKTOR	Tako... Još jedan konac i gotovo. <i>Cuje se jako bruhanje.</i>
DOKTOR	Šta se dešava?
SESTRA	Ništa. Prolaze bombarderi Alijanse. <i>Svetlo zatrepti i izgasne.</i>
DOKTOR	<i>(urla). Zašto je nastala struja?</i>
SESTRA	Da ne pogreše državu... Svetla lažu...
DOKTOR	U materinu! Baterijsku lampu! <i>Treptava lampa osvetljava scenu.</i>
DOKTOR	Evo, završavam...
SESTRA	Da ga budim?
DOKTOR	Budi ga, gotov sam.
SESTRA	<i>(zapocinje tiho, ali joj glas postepeno postaje sve jaci i zapovedniji).</i> Diši! Diši! Diši! Diši! (<i>Cuju se šamari.</i>) Diši! Diši! Joj? Šta mu je? (<i>Sada vec sasvim glasno i zappovednicki.</i>) Diši! Diši! Diši! Diši! Diši! Diši! Daj! (<i>Šamari ne prestaju.</i>)
DOKTOR	Udaraj jace! Evo, ovako! (<i>Jace šamaranje.</i>) Diši! Diši! Diši! Diši!
SESTRA	Diše!
DOKTOR	Normalno da diše, šta bi drugo... Puls?
SESTRA	130.
DOKTOR	Dobro. Diši! Diši! Diši! Diši! Diši! Diši! Diši! Diši!... <i>Glas i disanje se udaljavaju. Zatamnjenje.</i>

SLIKA DRUGA

Bolnicka soba. Pepeljuga ugurava krevet sa stenjicim Bratojom i odmah pocinje da riba pod, a bolesnici podižu noge da joj ne bi msetali. Kontuzov prilazi operisanom.

KONTUZOV	Jel kila?
BRATOJ	Slepo crevo. Oštra upala sa peritonijom. Joj!
KONTUZOV	Kako se zoveš?

BRATOJ Bratoj.
KONTUZOV Blago tebi!
BRATOJ Zašto?
KONTUZOV Zato što znaš svoje ime. Ime je najvažnije. Sve se da srediti, ali ako ne znaš svoje ime – loše!
BRATOJ A ko to ne zna svoje ime?
KONTUZOV Ko? Ja... Imam potres mozga. Ne pamtim ni ime, ni bilo šta.
BRATOJ Pitaj onda.
KONTUZOV Koga? Ja sam neidentifikovan. Nikoga se ne secam, niti mene neko zna. Potpuna tragedija!
DEDA Kontuzov?
KONTUZOV Da?
DEDA Ostavi coveka da dode sebi od anestezije.
KONTUZOV Dobro, ostavljam ga. Samo da mu kažem da ništa ne pamtim.
DEDA Da ne misliš da ja pamtim? I ja ne pamtim, samo zvona cujem.
BRATOJ (sumnjicavo) Kakva zvona?
DEDA Neznam, al stalno bije u ušima. Ding, dong, ding...
KONTUZOV Zašto su tebe doveli u ovu sobu?
BRATOJ (uplašeno) Što pitaš?
KONTUZOV Ovde ne dovode za slepo crevo.
BRATROJ Nije bilo kreveta na hirurgiji, kažu.
KONTUZOV Oni uvek tako kažu, ali...
BRATOJ Zašto, šta je ovoj sobi?
DEDA Soba nije kriva. Trebalo je da ideš u Novoselsku bolnicu.
BRATOJ Rekoše mi da tamo ima samo jedan lekar...
DEDA Jedan, ali daje otpusne liste. A ovde ne otpuštaju. Badžanaka otpustiše treceg dana nakon operacije.
KONTUZOV Da, ali su ga cetvrtoč opet vratili?
DEDA Zašto sporiš kada ne pamtiš? Vratili ga, jer su mu zaboravili makaze u stomaku. Ali su ga pre toga otpustili.
BRATOJ (uplašeno) Makaze zaboravili? Kako to?
DEDA Sa makazama je lako – rentgen ih lovi. Sa gazom je loše... Ako ti zaborave gazu – umireš bez razloga.
BRATOJ Joj, majku mu! Valjda ce sve biti dobro...
KONTUZOV Meni su rekli da ce me otpustiti ako se setim imena.
DEDA Otpusticete kada otpustite i mene...
BRATOJ Mene otpuštaju lsedece nedelje.
DEDA Ipak kucni u drvo.
BRATOJ Kucnucu...
Podiže se da dohvati nešto drveno.
BRATOJ Dajte nešto drveno.
DEDA Kucni u glavu, isto je.
BRATOJ Znaš da si u pravu. (*Kuca se po glavi.*)
Ulazi Fero. Naocari su mu sa tako velikom dipotrijom da izgleda kao da su od mlecnog stakla.
FERO Otpuštaju me.
DEDA Stvarno?
FERO Da. Rekoše mi da vec pamtim sve i da ce me otpustiti.
DEDA Ozbiljno?
FERO Apsolutno. Pitali me koji je glavni grad Švajcarske i ja im rekoh.
DEDA Bravo!

BRATOJ Jel to nekog otpuštaju?
 DEDA Ništa, ništa, lezi ti. Decko samo tako prica.
 FERO (afektiran) Zašto me ne bi otpustili? Zašto? Kontuzov, reci im, reci im od kad sam ovde.
 KONTUZOV Što mene pitaš? Znaš da ne pamtim – imam potres mozga.
 FERO Ja sve pamtim. Glavni grad Švajcarske je Bern. Teritorija 41,3 hiljada kvadratnih kilometara, stanovništvo 6,4 miliona. Zvanicni jezici – italijanski, francuski i nemacki. Cak pamtim da se proliv na nemackom kace diario. I u Švajcarsku da me bace, što se kaže, opet bih se snašao ako imam proliv, a oni me drže tu...
 BRATOJ Ja sam ovde privremeno. Uskoro izlazim. (*Ponovo kuca po glavi.*)
 DEDA Privremene stvari, najduže traju. (*Feru*) Pogledaj jesu li dole otvorili trafiku? (*Izvlaci korpu privezanu kanapom.*)
 FERO (gleda kroz prozor) Otvorili su.
 DEDA Danas casti takozvani Kontuzov.
 KONTUZOV Jel danas moj red?
 DEDA Nego ciji. Juce sam bio ja.
 KONTUZOV (nevoljno vadi novac) Ne pamtim... Imam utisak da u ovoj sobi samo ja castim. (*Stavlja novac u korpu i spusta je kroz prozor.*)
 DEDA Znaci, sve si im rekao za Švajcarsku?
 FERO Sve: industrija, mašinogradnja, poljoprivreda, šumarstvo, divljac... Nacionalni heroj – Vilhelm Tel. Sve sam im rekao, a oni pitaju otkud znam, kada nikada nisam bio tamo?
 DEDA I otkud znaš?
 FERO Imam prijateljicu, švajcarkinju. Svaki mi se dan javlja telefonom.
 Kontuzov, reci, zar mi ne zvoni svaki dan?
 KONTUZOV Rekoh ti da ne pamtim.
 FERO Deda, reci ti? Jel zvoni?
 DEDA Sigurno zvoni, sine, ali ne znam, ne cujem. Samo zvona cujem
 KONTUZOV Pivo! (*Izvlaci punu korpu i deli pivo.*)
 DEDA Hajde, živelj! (*Kucaju se.*) A novajlija? Hej, prijatelju? Bratoj li ti beše ime?
 BRATOJ (u snu) Mmmm...
 KONTUZOV Spava zbog anestezije.
 FERO (otpija pivo) Sada je u Švajcarsko zima, Alpi su zatrpani snegom...
 DEDA Zar i ovde nije zima?
 FERO Ma kakva ti je ovo zima... Tako lepu prijateljicu imam u Švajcarskoj, a oni me drže ovde.
 FERO Zvuk aviona koji prelecu.
 FERO Avioni Alijanse
 Kontuzov i Fero trce prema prozoru i gledaju naviše. Lampa zatrepcе i ugasne.
 BRATOJ (bunca) Ja sam ovde privremeno... Ja sam ovde privremeno...

SLIKA TRECA

FERO Jutro. Ulazi Fero.
 Otpuštaju!
 DEDA Zar opet?
 FERO Došao je revizor – stvar je krenula...
 KONTUZOV Kakav revizor?
 FERO Ne znam U odelu, s kravatom i sve zapisuje.

KONTUZOV Pita li za imena?

FERO Ne znam, al sve zapisuje.

U sobu bane Pepeljuga i energicno glanca pod. Iz hodnika dopire visok glas: "Tako. Da zapišemo redom. Okružna bolnica br dvadeset i cetiri, soba broj šest..." Ulazi muškarac u izlizanom odelu, s polucilindrom i starim kartonskim kuferom. U ruci drži notes. Bolesnici se uspravljuju s nadom.

VILIJAM Jel ovo soba broj šest?

Najednom Kontuzov ustaje i prilazi mu, unoseci mu se u lice.

KONTUZOV Stoj!

VILIJAM Šta?

KONTUZOV (*prilazi mu, piljeci u njega*). Pogledaj me!

VILIJAM Zašto?

KONTUZOV Prvo me dobro pogledaj! (*Pokazuje levi i desni profil*).

VILIJAM E, i?

KONTUZOV Da me, slučajno, ne poznaješ odnekud?

VILIJAM Izvini, ali...

KONTUZOV Pomisli opet!

VILIJAM Ne secam se. Reci mi odakle me ti poznaješ, pa cu se setiti?

KONTUZOV Uopšte te ne poznajem. Ali sam se nadao da ćeš me barem ti... Ja sam neidentifikovan i ništa ne pamtim.

VILIJAM Momenat... (*Brzo zapisuje.*)

KONTUZOV Rekoše mi da sam iz poljoprivredne avijacije i da sam se sudario sa jednim brdom. Avion je izgoreo, a mene su pronašli na dvadesetak metara od njega. Ništa mi nije, samo što ništa ne pamtim...

VILIJAM Zar avion nije registrovan?

KONTUZOV Ništa ne pamtim. Ni avion, ni ime...

VILIJAM Kako si upisan u bolnicki karton?

DEDA Kontuzov. Upisan je kao Kontuzov.

KONTUZOV Ma ne Kontuzov. Piše Kontuzio. Upisali me kao Kontuzio Cerebris, ali nešto ne verujem. Cerebris nije naše ime.

VILIJAM (*upisuje.*) Dijagnoza ? ontusio Cerebris...

KONTUZOV Nemoj da zapisuješ, nije istina. Cerebris je americko ime.

DEDA A ako je avion od Alijanse? Zašto da ne?

KONTUZOV Rekoše poljoprivredna?

DEDA Svi sagoreli avioni lice jedan na drugi. A i oni lažu, zbog vojnih tajni. Sigurno si Cerebris, ko jedan i jedan.

KONTUZOV Ako sam Cerebris, zašto ne znam americki?

DEDA Zbog potresa mozga. Bolje da ne poriceš, bice još gore.

VILIJAM (*zapisuje.*) Bice još goore. Tako. To smo zapisali. Dalje ... A vi, deda? Od cega bolujete?

DEDA Ne znam.

VILIJAM Nisu li vam rekli?

DEDA Možda su i rekli. Znaš kad je to bilo...

VILIJAM Tako cu i zapisati (*Zapisuje ponavljajući*). "Možda su i rekli." Tacka. (*Feru*). A vi?

DEDA Taj pak sve pamti.

VILIJAM Šta pamti?

FERO Sve. Imam prijateljicu u Švajcarskoj.

VILIJAM Zapisao sam.

Bratoj hrce.

DEDA On spava zbog anestezije.
 BRATOJ (u snu). Ja sam ovde privreme no.
 VILIJAM Razumeo sam. (Zapisuje.) On je tu privremeno.
Pepeljuga je završila sa brisanjem poda i sedi do vratiju. Vide joj se samo oci.
 VILIJAM (Pepeljugi). A vi?
 FERO Ona je nema. Ovde radi kao sanitarka...
 VILIJAM Aha... Jasno. (Zapisuje). Mutos totalis.
 FERO Šta to znaci?
 VILIJAM Potpuno nema.
On zatvara notes i gleda ih jednog po jednog pre nego izvede zakljucak. Svi gledaju u iscekivanju.
 VILIJAM I tako, sve po redu. Eto zapisasmo, a sad da nastavimo...
On odlucno odlaže notes na nahtkastni. Nakon toga skida sako i odloži ga na stolicu, zatim redom skida košulju, pantalone i t.d., slažuci sve pažljivo. Bolesnici posmatraju u nedoumici ovaj absurdni ritual. Pošto je ostao samo u gacicama, Pepeljuga mu dodaje bolnicku pidžamu. On je mirno oblaci, leže u krevet i prilježno se zavija. Ponovo otvara svoj dnevnik.
 VILIJAM (ležeci). Sada da procitamo šta smo zapisali. Soba br. 6, prvi krevet: ?ontusio Cerebris. Tajni udes aviona Alijanse. Žrtava nema. Pilot ima amneziju usled potresa mozga. Slucaj treba rasvetliti. Tacka.”
 KONTUZOV Ja ne verujem.
 VILIJAM Ne veruješ, ali kad procitaš – izlazi na to. To je život – kad ga citas, ima smisla, a kada ga živiš - nema?
Zatamnjene.

SLIKA CETVRTA

Ulazi baba koja je došla u posetu.
 BABA Josife, jesli živ?
 DEDA Zašto pitaš?
 BABA Pa, zakasnila ti penzija ovog meseca, pa ja pomislila.... Donela sam ti kiselo mleko. (Pretura po cegeru.) Joj, ja ga zaboravila? I pivo sam zaboravila...
 DEDA Nema potrebe. Ovde piva ima.
 BABA Onda da i ja jedno popije, cim imam... (Otvara flašu.) Kako ti je skleroza?
 DEDA Dobro je.
 BABA Jesli poceo da pamtiš?
 DEDA Za kad da pamtim? Necu valjda memoare da pišem na onom svetu? Zašto da pamtim, kad mi je ovako bolje.
 BABA Okopah vinograd, malo po malo. Možda i okusiš od njega, mžda i ne... Mnogo sam bolesna, Josife!
 DEDA Kako je kuce?
 BABA Dobro je. Ostarelo jadno.
 DEDA Drži ga na topлом. Na proleće ga vodim u lov.
 BABA Kakav crni lov, ono više i ne vidi?
 DEDA Koliko vidi, vidi... Šta cu, da mu kupujem naocare?
 BABA Mnogo mi je loše, Josife. Kako cu da preguram ovu zimu?
 DEDA Nema opasnosti. Seteri izdržavaju na hladnoci.
 BABA I stefan je mnogo bolestan.
 DEDA Koji Stefan? Badžanak?

BABA On. Juce ga odveli u Novoselsku bolnicu.
 DEDA Taj pokvarenjak opet preko protekciјe...
 BABA Zašto tako govorиш? Covek bere dušu.
 DEDA Neka bere. Moj badžanak nije dobar covek. Svastika je u redu, ali on - ne!
 BABA Ubio te Bog, dabogda! Ceo život samo gundaš, ali eto, sad ti Gospod vraca!
 DEDA Eh, baba, baba! Skitaš, ne skitaš – uvek stigneš ovde... Dobro je da sam se barem naskitao dok sam mogao.
 BABA Dabogda te živog sahranila! Sve pamti, samo laže doktore!
 DEDA Ne vici. Ovde ima jedan što sve zapisuje. Jesi li okopala vinograd?
 BABA Ja sam ga okopala – umalo zaboravih da ti kažem.
 DEDA Dobro. Hajde idi!
 BABA Idem ja. (*Uzima još jednu flašu piva, ali je deda vraca nazad*).
 DEDA Ne pipaj! Pivo mi je prepisao doktor. I kaži svastici da se mnogo ne brine, ako badžanak umre.
 BABA Kako, bre, da umre?
 DEDA Lako, kako...
 BABA Oporavice se, kažu.
 DEDA Oporavice se... Kad se i ja oporavim... Hajde sad!
 BABA Hajde!
Zatamnjene.

SLIKA PETA

Jutro je. Deda se budi, vicuci.

DEDA: Sanjaо sam svoju ženu. Kuce je, kaže, mnogo bolesno i eno ga u Novoselskoj bolnici. Ko ce, kažem ja, da pusti kuce u bolnicu? Tamo je, kaže ona, sredilo preko veze. Svastika, kaže, traži naocare, a mene ceš, naprolece, da izvedeš u lov, da ganjam zeceve. Kako ceš, kažem, da ganjaš zeceve, da nisi, možda, kuce? Zastidi se, kaže, imaš pet kuceta. Kako, bre, pet, kažem, zar nisu bila cetiri? Pet su, kaže, eno kopaju vinograd.

Vilijam ispisuje imena bolesnika na fasciklma-dosijeima i odlaze ih na policu.

VILIJAM Soba broj 6, prvi krevet - ? ontusio Cerebris.
 KONTUZOV Rekoh ti, ja nisam Cerebris. Oni to kažu. Ja sam neidentifikovan.
 VILIJAM Ja te tako vodim samo uslovno. Znaci, za sada uslovno ostaješ Kontuzio Cerebris.
 KONTUZOV Nisam!
 DEDA (*gura Kontuzova*). Ne porici, rekoh ti. Bice gore.
 KONTUZOV Dobro, ja sam Cerebris.
 VILIJAM Tako. Prva fascikla - Cerebris, druga - Arteriusclerosis , treca - Bratoj, Peritonitis, cetvrta Fero - Hipermnesia, peta...
 DEDA A, mogu li nešto pitam?
 VILIJAM Mene?
 DEDA Da.
 VILIJAM Pitaj.
 DEDA Zašto vi... to...
 VILIJAM Zašto zapisujem život?

DEDA Da.
 VILIJAM Zato što nezapisan život nema smisla.
 DEDA A zapisan, ima li on smisla?
 VILIJAM Zapisan - da. Uzmimo Robinzona Krusoa. Sam na pustom ostrvu 27 godina! Užasno! Svaki je dan hteo da se besi, a danas, ceo svet cita njegov dnevnik, jer napisano daje smisao i najbesmislenijm život. Cak šta više!
 Svet zapocinje s pisanjem.
 DEDA To nije tacno. U bibliji piše: "U pocetku beše slovo. I rece Bog: Neka bude svetlost!"
 VILIJAM Bog je rekao, ali je neko to zapisao. Inace, danas niko ne bi znao šta je rekao. Ko je to zapisao, pitam ja? (*Kontuzovu*). Ko?
 KONTUZOV Znaš da ne pamtim...
 VILIJAM Razmisli!
 KONTUZOV Razmišljam...
 VILIJAM U pocetku je Bog bio sam sred ništavila. Znaci, Bog je sam vodio beleške. Jel tako?
 KONTUZOV Ne mogu ništa da kažem.
 VILIJAM Dalje: "I stvori bog covek po svom oblicju." To jest, ako Gospod Bog vodi beleške, i covek, po njegovom oblicju, treba da ih vodi. A on ih ne vodi, i to mu je osnovni greh. Zato i nije srecan. Jer civot je stvoren za opisivanje, a ne za življenje. (*Kontuzovu*). Evo, naprimer ti: da si vodio beleške, sada bi znao ko si. Jel tako?
 KONTUZOV Tako je.
 VILIJAM Normalno da je tako. Svi veliki ljudi su govorili: Zapisuj i beleži. Otelo, naprimer: "Zapisujte, sve zapišite!" - treci cin, scena treca. Kralj Lir: "Sve sam dobro zapisao." – prvi cin, scena cetvrta. Hamlet: "Sve sam vec zapisao...". Ricard IV: "Zapisujte, iznova i iznova.", Ricard III "Zapiši, to ce i ostati!", Ricard II...
 FERO A kako se vi zovete?
 VILIJAM Vilijam.
 BRATOJ Kako??
 VILIJAM Vilijam. Vi-li-jam.
 DEDA Koji Vilijam?
 VILIJAM Vrlo je komplikovano, i to necete zapamtiti.
Tutanj letecih aviona budi Bratoja.
 BRATOJ (budi se). Šta se ovde dešava?
 DEDA Avioni Alijanse...
 FERO (na prozoru). Ovaj put ih ima barem sto...
 VILIJAM (pišuci). Šest casova i trideset i pet minut: oko sto aviona Alijanse preletelo u pravcu Zapada...
 KONTUZOV Do sada je preletelo barem trista.
 VILIJAM (dopisuje). Do ovog trenutka, ukupan broj preletelih aviona, prema podacima pilota Cerebrisa, je oko trisa. Je li tako?
 DEDA Ne znam. Ja se u vojne stvari ne razumem.

SLIKA ŠESTA

FERO *Fero govori, a Vilijam zapisuje. Pepeljuga riba pod.*
 Dani odmora u Švajcarskoj - subota, nedelja i 1. avgust – Dan švajcarske nezavisnosti. Telefon 117 - policija, 144 – hitna pomoc. Telefonski kod za Švajcarsku 0041, za Bern - 31, za Bazel - 61, za Ženevu - 22, za Ciro - 1.
 VILIJAM Jel ti zapisuješ ove stvari?
 FERO Ne. Pamtim ih.
 VILIJAM Sada ih pamtiš, ali ako dobiješ potres mozga kao Kontuzov?
Fero se zamisli.
 VILIJAM Živo t je prevrtljiv. I Kontuzov je pamtio sve.
 KONTUZOV To zavisi od toga koliko sam bio pametan.
 DEDA Nema glupih pilota, Kontuzov.
 KONTUZOV Nisam pilot! Bio sam na 20 metra od aviona.
 DEDA Katapultirao si, ali ne pamtiš.
 VILIJAM Da, tako je. Zato, dok pamtiš, zapisuj. Jer, jednog se dana sve pretvara u ništa, osim napisanog. Evo ti jedan fascikla. (*Daje fasciklu Feru.*)
 KONTUZOV Moja je stvar jasna. Mene drže ovde, ne bih li se prisjetio. Da sada ima ko da mi isprica moju autobiografiju, pa da je zapišem...
 DEDA Pitaceš nekog pilota. Biografije svih pilota lice jedna na drugu: prvo – vojna škola, drugo - služba, treće – šta li ono beše... Vojna posla.
 VILIJAM (ponavlja glasno, zapisujući). Vojna škola, služba, karijera...
 BRATOJ Rana mi se polako zatvara. Kad se sasvim zatvori, idem (*Kuca po glavi, više puta, brojeci u sebi.*)
 DEDA Dajbože da od tebe krene!
 BRATOJ To kad jednom krene, ide. Teško je dok krene. Meni, naprimer, u životu uopšte ne ide, ali ovde se snalazim. Eto, rana zarasta. (*Opet kuca po glavi, na isti nacin.*)
 DEDA Kuca se triput.
 BRATOJ Ja radi svake sigurnosti kucam 16 puta, jer “kucni triput u drvo” ima 16 slova.
 VILIJAM (zapisuje). Neurosis ritualus – napadnonervni ritual.
 BRATOJ Nikakva nervozija... Jednostavno osecem da mi od toga postaje bolje.
 KONTUZOV I moj je organizam jak, ali mi je secanje slabo. Znaci, deda, ti misliš da sam ja vojno lice?
 DEDA U najmanju ruku si pukovnik, slušaj ti dedu. U tvojim godinama, svi piloti su pukovnici. Da smo, kojim slučajem, u Novoselskoj bolnici, do sada bi te otpustili. Tamo nema ovo-ono. Tamo važi princip prirodne selekcije. Ko preživi - preživi.
 KONTUZOV Da bar covek zna svoje ime, a ne... Ja ne znam sada, da li ce mene u zajednicku kosturnicu ili u grob neznanog junaka da polože...
 DEDA I dokle cu ja, pitam doktora, da cujem ta zvona? Do kraja, rece... Ding - dong – ding....
 BRATOJ Ja sam letos bio u Novoselskoj bolnici sa upalom pluca – bron-ho-pne-u-mo-ni-ja. Šurak i ja uzesmo kredit i kupismo dva americka kombajna. Jedan za njega, jedan za mene. Strašan kombajn, mater mu! Žanje ko lud, al drži hladno. Dva minuta stojiš u kabini, i pocne da cupa u ledima – ribice (ledni mišici) ti cak utrnu...
Vilijam i Fero zapisuju.
 FERO Sporije malo!
 BRATOJ Da. Napulju 40 stepeni, a ja unutra u kaputu. Kod šuraka obrnuto: u njegovoj kabini – cigle da ispečeš. Šurak u kupacim gacama i opet sav u

vodi. "Dve godine, kaže, sam radio u Sahari, ovako nešto tek sad vidim." U neko doba mi zainjiše stakla. Mraz! Stavih rukavice i šubaru, stružem stakla, i žanjem. I neprimetno zaspah od bele smrti. Probudiše me u bolnici. Nakon dva dana doteraše i šuraka zbog toplotnog udara. A ono, mamicu li im kombajnsku, ugradena klima. Kod mene na minus 20, a kod šuraka na plus 40.

VILIJAM Ponovi samo cifre!
BRATOJ Minus 20, plus 40.
KONTUZOV Verovatno su i avioni sa takvima instalacijama?
BRATOJ Verovatno.
KONTUZOV Bar da znam kako u buduce da se oblacim...
DEDA Ti ceš skoro u penziju. Kad ti picnu penziju od 5 000 dolara, šta ima da se oblaciš?
Svi, cak i Pepeljuga, zatrepcu.
KONTUZOV Koliko?
DEDA Kako koliko, pet hiljada. Može i više. Po ceo dan se izležavaš na vikendici.
KONTUZOV Na kakvoj vikendici?
DEDA Na tvojoj. Gde si video pukovnika bez vikendice?
KONTUZOV Ništa ne pamtim! Nema li ko da me prepozna, ljudi!
DEDA Treba da obideš američke aerodrome. Tamo neko može i da te prepozna.
KONTUZOV Samo da jednom izadem odavde. Bože, 1 000 dolara!
VILIJAM Zapisao sam pet hiljada.
KONTUZOV Jel bilo pet? Daj i meni jednu fasciklu. (*Zapisuje.*) Pet hi-lja-da! Tc-tc-tc!
Ala sam se ja nauživao, al kako da dokažeš?
Zatamnjene

SLIKA SEDMA

Jutro. Vreme za vizitu. Vilijam ulazi sa fasciklama.
VILIJAM Ustajza vizitu!
Seda na krevet Kontuzova i otvara fasciklu. Ulazi Pepeljuga i svi podižu noge sa poda.
VILIJAM Krevet broj jedan. Šta smo dokumentirali do sada? (*Cita*): "Contusio Cerebris. Zanimanje - pilot. Cin - pukovnik. Za sada poznato imovinsko stanje - vikendica. Prihodi - 5 000 dolara od penzije. Tacka." Kako je? Jesi li se necega prisetio?
KONTUZOV Pocelo je da mi se prosvetljuje po malo.
VILIJAM Koji je danas datum?
KONTUZOV Danas... Danas... Ne mogu baš tacno da kažem.
VILIJAM Znaci, ne pamtiš datume?
KONTUZOV Ovog meseca sam ispustio konac.
VILIJAM Ništa. Sledeceg ceš ga uhvatiti. Važno je da se cela stvar ida na bolje.
BRATOJ Ma, šta na bolje – taj je sve rešio. Šta ja da kažem...
VILIJAM Sad cemo stici i do tebe. (*Otvara sledecu fasciklu.*) Bratoj Stefanov, pol - muški, status - aktivan, na izgled i kalendarski star 40 godina i t.d... Profesija – poljoprivredni radnik?
BRATOJ Baš tako.
VILIJAM Preležana upala pluca usled nesreće na radu.
BRATOJ Du-pla upala...

VILIJAM	U redu... (<i>Ispravlja.</i>) Dupla... Operisan od slepog creva sa Peritonitis difusa acuta. Jel tako?
BRATOJ	Jeste, ali mi se stanje popravlja. Evo, rana se zatvorila. (<i>Podiže cebe i pokazuje.</i>) Ostao je samo ožiljak.
VILIJAM	Jel to sve?
BRATOJ	To je sve.
VILIJAM	To nije slepo crevo.
BRATOJ	Molim?
VILIJAM	Slepo crevo je na desnoj strani, a tebi su sekli levu?
BRATOJ	Da nije neka greška?
VILIJAM	kakva greška? Podigni desnu ruku. Eto, jel vidiš? A tebe su isekli s leve?
BRATOJ	Rekoše da je slepo crevo?
DEDA	Možda. Ima ljudi kojima je slepo crevo sa desne strane. Ja, naprimer, imao sam jednog poznanika – sve mu je bilo naopacke: srce s desne, slepo crevo s leve strane...
BRATOJ	Znaci, možda je ipak slepo crevo?
VILIJAM	Ako ti je slepo crevo sa leve - da.
BRATOJ	Sa leve je. Cim su me sekli sa leve, znaci da mi je sa leve strane.
VILIJAM	(<i>zapisuje</i>). Bratoj Stefanov – fiziološke anomalije: slepo crevo sa leve strane. Druge anomalije?
BRATOJ	Ne znam. Ništa ne znam, i ne interesuje me. Samo da me jednom za svagda otpuste. (<i>Ozbiljno kuca u glavu i broji šapatom.</i>)
	<i>Ulazi Fero, stoji na vratima i zabrinuto gleda Bratoja.</i>
BRATOJ	(<i>Fero</i>). Šta ima? Jelda otpuštatju?
FERO	Rekoše da se spremiš.
BRATOJ	Za otpuštanje?
FERO	Za operaciju.
BRATOJ	kakvu operaciju?
FERO	Slepog creva.
BRATOJ	O, Gospode!
DEDA	Možda si sa dva slepa creva. Imao sam ja jednog brijatelja, bio je sa dva takva...
BRATOJ	Jaooj, Mamicu mu! Jebem ti život! (<i>Bezuno udara po glavi.</i>) Cekaj, pogreših u brojanju... (<i>Pocinje iz pocetka da udara.</i>) Tako, 16 puta. Sad za prvo slovo “K” 12 puta... (<i>Opet kuca i broji.</i>)
DEDA	Popi jedno pivo i smiriceš se. Dajte pivo! Kontuzov, ti si na redu.
KONTUZOV	(<i>pokazuje srednji prst</i>). Eto ti! Ja sam bio juce.
DEDA	Pa zar ti pamtiš?
KONTUZOV	Poceo sam i ja da pamtim. Evo ovde sam zapisao: juce sam castio ja. <i>Zatamnjene</i> .

SLIKA OSMA

VILIJAM	<i>Vilijam je sam. Ulazi Pepeljuga, prilazi mu i cinii par gestova na jeziku gluvinjemih.</i>
	Molim?
	<i>Pepeljuga ponavlja.</i>
VILIJAM	Shavtio sam. Znaci, ti ni si nema?
	<i>Pepeljuga potvrduje klimanjem glave.</i>

VILIJAM	Dobro. Popravicomemo. (<i>Otvara notes sa beleškama</i>) Znaci, precrtavamo mutos totalis. I šata da napišem? <i>Pepeljuga objašnjava mimikom.</i>
VILIJAM	Dobro. Pišem: Zavetovala se da ne govori. Jel tako? <i>Pepeljuga potvrduje.</i>
VILIJAM	I dokle ce to da traje? <i>Pepeljuga objašnjava.</i>
VILIJAM	Da, razumeo sam. (<i>zapisuje.</i>) Ispricaj mi malo više, to je jako interesantno. <i>Pepeljuga se dvoumi.</i>
VILIJAM	To je za tvoje dobro, veruj mi. <i>Pepeljuga objašnjava, a Vilijam zapisuje ponavljamuci "Dobro", "Razumem", "Da", "Jasno" i sl.</i> <i>Pepeljuga završava.</i>
VILIJAM	Znaci, šta smo zapisali? (<i>Cita</i>): M. I., kalendarski stara 32 godine, na izgled 18. Do svoje sedamnajeste cita samo bajke. U sedamnajestoj ulazi u zakasneli pubertet, ali joj omiljeno štivo ostaje "Pepeljuga". Doživljava nekoliko intimnih razocarenja, u kombinaciji sa životnim neprilikama. Radi prljav i težak posao. Nešto drugo? <i>Pepeljuga mu dodaje presavijen list hartije.</i>
VILIJAM	(<i>cita</i>). Jednog jutra se probudih i shvatih da sam, ustrvari, ja Pepeljuga. Osetih mir i samouverenost – buducnost je predamno m. Bila sam srecna u svojoj patnji, ocekujuci kraj bajke. Što sam više patila, bila sam srecnija... <i>Pepeljuga nastavlja da "govori".</i>
VILIJAM	Zavetovala se da nece govoriti do kraja bajke. Jasno. (<i>Zapisuje</i>). Zavet se psihološki razvija u steceni mutizam, t.j. u nemost po sopstvenom izboru. (<i>Vilijam zatvara fasciklu i gleda u Pepeljugu</i>).
VILIJAM	Zbac, ti veruješ u to?
VILIJAM	<i>Pepeljuga "objašnjava" nešto.</i>
VILIJAM	Ti ne samo da veruješ, nego si i sigurna u to? <i>Pepeljuga potvrduje klimanjem. Zatim skida kapuljacu sa glave i raztresa svoju zlatnu kosu. Skida i drugu radnu odecu i zastaje pred Vilijamom u punom bljesku jedne princeze. Nakon toga izuva cipele i izlazi bosa. Cipele ostaju na sceni.</i> <i>Zatamnjene.</i>

SLIKA DEVETA

FERO	<i>Fero cita Kontuzovu iz neke knjige.</i> Slušaj sad.
KONTUZOV	Jesi li ti to pisao?
FERO	Ne. Slušaj! "Pre šest godina desilo se da sam morao prinudno da sletim u Saharai. Beše se desio neki kvar na mototru mog aviona... Vodu za pice sam imao tek za nekih osam dana. I tako, prvu noc zaspah na pesku, udaljen hiljadama milja od bilo kog naseljenog mesta. Bejah odsecen od sveta, više no bilo koji brodolomnik na splavu usred okeana. Možete zamisliti moje iznenadenje, kada me, izjutra, neki cudan glasic probudi... Tada ugledah jednog neobicnog decaka, koji je stajao ozbiljno zagledan u mene..."
KONTUZOV	Kako se zove ta knjiga?

FERO "Mali princ".
 KONTUZOV Jeli to istina?
 FERO Da. Pisac je bio pilot.
 KONTUZOV Znaci, kolega? Kako se zove?
 FERO Antoan. Antoan de Sent Ekzeperi.
 KONTUZOV Ne secam ga se. Kako se zvaše, Anton?
 FERO Antoan.
 KONTUZOV Mnogo lep pocetak. Kao da je o meni pisao... (*Razgleda knjigu.*)
 FERO (*osluškuje*) Evo, opet zvoni
 KONTUZOV Ko zvoni?
 FERO Telefon? Moja verenica iz Švajcarske me opet traži (*Izlazi.*)
 KONTUZOV Deda?
 DEDA Reci?
 KONTUZOV Dali sam ja oženjen, a?
 DEDA Sigurno. Niko se ot toga nije spasio.
 KONTUZOV Koja li je moja žena? Cim sam ja Amerikanac, sigurno je i ona...
 DEDA Sigurno.
 KONTUZOV Šta misliš, jel lepa?
 DEDA Normalno da je lepa. Cim si s fakultetom...
 KONTUZOV Ja?
 DEDA Ti, nego ko. Možda si završio i dva fakulteta.
 KONTUZOV Tc-tc-tc-tc! Da me neko pita kako sam ih završio, Ne bih mogao da mu kažem?
 DEDA To se zaboravlja. Narocito posle potresa mozga.
 BRATOJ (*pun zavisti*). Ti, Kontuzov, s tim potresom mozga izvuce premiju: i žena, i dva fakulteta...
 KONTUZOV Ja sam sve to i ranije imao?
 BRATOJ To se ne zna. Al kad nekom krene – onda je krenulo. Covek napreduje... Šta ja da kažem? Celog života rintam i ništa. Jedino da me strefi neki potres mozga...
 DEDA Strefice te. Nikad nije kasno.
 KONTUZOV Samo mi jedno nije jasno – kako sam završio dva fakulteta? (*Zamisli se.*) Kako? Radom, kako bi inace... Kakvo je to bubanje bilo... Cudo!
 BRATOJ Ti si poceo da se prisecaš?
 KONTUZOV Ne secam se, nego zamišljam. Pitaš li me kako se završavaju dva fakulteta?
 BRATOJ To ti je to. Ljudi imaju dva fakulteta – a ja dva slepa creva. Nema tu spasa.
 VILIJAM Ima.
 BRATOJ Gde?
 VILIJAM U pisanju. Pocni da pišeš, i spasiceš se.
 BRATOJ (*rasplace se*). Ja cak i da pišem ne umem!.
 VILIJAM Sutra zapocinjemo od "A".

SLIKA DESETA

Bratоj je na operacionom stolu.
 BRATOJ Doktore, sa kakvom anestezijom?
 DOKTOR Sa lokalnom.
 BRATOJ Nece li boleti?
 DOKTOR Nece. Ovaj put necemo duboko, samo cemo ocistiti. (*Sestri.*) Sestro, jednu ampulu penicilina.

SESTRA	Evo.
DOKTOR	Ampula Prokaina za anesteziju!
SESTRA	Evo dajem. (<i>Otvara ampulu</i>).
DOKTOR	Sada cemo dati anesteziju, i gotovo... (<i>Daje inekciju</i> .) Tako. sad još jednu. Tako... Jel pocelo da trne?
BRATOJ	Utrnuo sam ja odavno. Seci da se i to jednom završi.
DOKTOR	Da prvo anestezija uhvati... (<i>Kuca ga instrumentom</i>). Osečaš li nešto?
BRATOJ	Osecam.
DOKTOR	A sada? (<i>Opet kuca po njemu</i> .)
BRATOJ	I sada.
DOKTOR	Ali slabije?
BRATOJ	Izgleda da je slabije...
DOKTOR	Anestezija deluje. Sestro, pincetu!
SESTRA	Pinceta. (<i>Dodaje mu</i> .)
DOKTOR	Skalpel.
SESTRA	Skalpel. (<i>Dodaje</i> .)
DOKTOR	Idemo!
	<i>Doktor zaseće i zacuje se urlik Bratojev. Svi odskoce. (uplašeno). Šta se dešava?</i>
DOKTOR	Boli!
BRATOJ	E, boli pomalo, to je razumljivo. Drži se, muškarac si! (<i>Doktor ponovo sece i Bratoj ponovo životinjiški zaurla</i> .)
DOKTOR	Šta je sad! Cak toliko ne boli, sekao sam i druge.
BRATOJ	Boli, strašnooo! Sestrooo! Joj, majko mojaaa!
DOKTOR	(besno.) Umukni, zveknuci te? Kako da radim ovako?
BRATOJ	Boliii!
DOKTOR	Trpečeš! Stisni zube! (<i>Doktor ponovo zaseće i Bratoj opet urlikne</i> .)
DOKTOR	Šta je sad! (<i>Personalu</i> .) Svi ovamo i pritisnite ga! Taako!
SESTRA	<i>Oni ga zatisnu, doktor ostrašćeno sece, a Bratoj urla. (urla)</i> . Stoj! Stooj!
DOKTOR	Šta je?
SESTRA	Greška, doktore! Greška! Zamenili smo anesteziju penicilinom. Iste ampule, davo ih odneo!
BRATOJ	<i>Bratoj u besu zaurla, izvlaci ruke i grabi skalpel. (urla)</i> . Natrag! jebem ti život! (<i>Razmahuje skalpel</i> .) Jel sve po meni, bre?
FERO	Sve po meni? Ovo treba zapisati! Treba zapisatii! (<i>Fero se dere ispod stola</i>). Vece je zapisano!

SLIKA JEDANAJESTA

Bratoj leži vezan dugim rukavima ludacke košulje vezanim u cvor.

BRATOJ	I ja treba da pocnem da zapisujem, deda. Eno, Kontuzov, naprimer, samo je pisanjem sredio svoje stanje. Krenuo od nule, a sad i vilu, i cenu, i penziju... Celo bogatstvo. <i>Kontuzov samo pogleda bezosecajno i nastavlja da se proucava u ogledalu, zapisujući.</i>
DEDA	I ja sam celog života zgrtao i na kraju šta? Ništa. Uđoh u bolnicu, i badžanak sve pokupi. Ni kapi savesti nema – o moralu da i ne govorim. Toliko sam truda uložio, svaku sam noc sakuplja... Svaku noc!

BRATOJ A danju?
 DEDA Danju ne. Preko dana ima cuvara. Oni i nocu paze, ali nakon dva sata zaspao... Zbog jednog dizel motora sam tri noci motrio cuvara garaže. (*Onima što zapisuju*). Dosta tog pisanja! Ovde covek i da se iskašlje, zapišu!
 BRATOJ I šta je posle bilo?
 DEDA Zaspao. Ja preko jednog gradilišta udem i naramim motor. al oborim jednu kofu sa krecom, i onaj se probudi. I zamnom. Najmracnijim ulicama sam bežao – onaj zamnom. Prodoh kroz jednu šumu, onaj zamnom. Prodoh kroz još jednu šumu, onaj stalno zamnom. Predoh granicu. Posle još jednu. Zatim prodoh kroz neku pustinnju i, šta da vidim – reke, Eufrat i Tigar. Izmedu njih Vavilonska biblioteka. Ja mnogo volim da citam i udoh. “Ima li nešto kao za mene”, pitam ja? “Imamo ‘Bagdadski lopov’”, kažu. ‘Dajte mi’, kažem ja. Cekam da mi donesu knjigu, a oni mi donesoše ceo kamion sa ciglama – knjiga je veoma stara, a i tada nije bilo hartije. E, vidi ti sad, od kad ljudi kradu? Kad videh toliko cigala, uhvatih se za glavu. Mogu li, pitam, da je ponesem kuci? Može, kažu, ako platiš gorivo za kamion. Ne mogu, kacem je, citacu je ovde. I poceh: i citam i prebacujem cigle, cita i prebacujem – oznojih se od citanja. I taman docitavam poslednju stranicu, cujem korake iza sebe. Okrenem se – onaj isti. Krije se medu ciglama i prati me. Pogledam ja svoje donove, a oni celi u krecu i onaj samo pratio trag. A, tako, kažem ja? Zagazih u Tigar i Eufrat da operem krec i nizvodno, nizvodno i – kuci.
 VILAJM Romantično.
 DEDA Naravno da je romanticno. Da nije romanticno, zar bih ja kraq? Znaš li kako se nosi motor od sedamdeset kila? A badžanak mi ga ukrade bez kapi romantike i sad umire od kile. Jer niti je u Tigar gazio, niti u Eufrat. Cak nije ni cuo za njih.
 KONTUZOV A što je tebi bio potreban motor?
 DEDA A ti misliš da je mom badžanaku bio potreban? Šta ce mu dizelov motor?
 Cak je bio i pokvaren. Hajde dosta tog pisanja? Ovde, bre, cela literarna sekacija. Samo pišu, pišu...
 VILIJAM Što je napisano, niko ne može da ukrade. Napisano ostaje drugima...
 DEDA I ukradeno ostaje drugima... Radaš se i umireš golja. Cak i da nešto ukradeš, to je za privremenu upotrebu i to Bog oprasta. Osim mom badžanaku, jer nema gram savesti, ni romantike.
 FERO Eto! Zvoni telefon! Opet me traže iz Švajcarske. Ta me devojak svaki dan traži. (*Izlazi.*)
 KONTUZOV Sta li moja radi?
 DEDA Možda je sekretarica?
 BRATOJ Ili medicinska sestra?
 DEDA Možda je i glumica...
 KONTUZOV Na televiziji?
 DEDA Sto posto.
 KONTUZOV (*zadivljen*) Jebo te!
Kontuzov ustaje, uključuje televizor u ugлу i pilji u ekran. Pepeljuga obriše pod i seda pored njega. Ona kradom gleda lice Kontuzova, ali je on zadubljen u ekran. Ostali vec hrcu.
 KONTUZOV (*zaurla*). Poznadoh je!
Svi skacu, probudeni.
 KONTUZOV (*pokazuje na televizor*). To je ona!

BRATOJ (uplašeno) Ko?
KONTUZOV Moja žena.
VILIJAM To nije ona? To je francuski kanal.
KONTUZOV (razocarano). Šteta! Ova mi se toliko dopala...
DEDA Ne mari. naci ceš drugu. Hajde, laku noc.
Zatamnjenje.

DRUGI DEO

SLIKA PRVA

Tamno je. Svi zapevaju u horu "Happy birthday to you." Scena se osvetli. Svi su oko kreveta Kontuzova koji se budi.

SVI (hor). Srecen rodendan!
KONTUZOV Ko ima rodendan?
FERO Ti, ko drugi.
KONTUZOV Ko vam je rekao?
BRATOJ Tako smo odlucili.
DEDA Nekog dana si se morao roditi?
KONTUZOV Znaci, roden sam na današnji dan?
FERO Ako hoćeš da odložimo za sutra?
VILIJAM Ne može sutra. Vec sam ga upisao pod današnjim datumom.
KONTUZOV Cekaj da i ja upišem. Ovo je za mene vrlo važan datum. (*Zapisuje.*)
FERO A sada - poklo n! (*Ponovo zapevaju, a Pepeljuga unosi upakovani poklon.*)
KONTUZOV Šta je to?
FERO Otvori i videćeš.
KONTUZOV (kida omot). Šta je ovo?
FERO Uniforma. Sa buvljaka. Ganc nova.
Kontuzov zaplace od radosti.
KONTUZOV Ne pamtim kad sam zadnji put obukao uniformu... (*Stavlja kapu i do kraja predstave ostaje sa njom.*)
FERO Unajmili smo i kameru da snimimo slavlje.
KONTUZOV (polaskan). I kamera! Nije trebalo?
BRATOJ Da ne bi zaboravio, Kontuzov. Jednog dana, kada se ponovo vratiš u onaj svet, ne zaboravljam da si ovde imao siromašne, ali odane prijatelje.
KONTUZOV (kroz suze). Nikada vas necu zaboraviti! Nikada! Vi ste me izvukli iz nišatvila i vratili me u život. (*Pepeljuga, takode, briše suze.*)
Svi zastaju oko Kontuzova za slikanje
DEDA Kontuzov, reci nešto za uspomenu!
KONTUZOV (briše oci.) Šta da kažem?
VILIJAM Nešto što ce biti zapisano za istoriju.
KONTUZOV Dobro, recicu.
U osvetljenom krugu ostaje samo Kontuzov. Koncentriše se i zapocinje:
KONTUZOV Pre nekog vremena, desilo se da sam morao prinudno da sletim u pustinju...
FERO (šapuce). Zašto u pustinju?
SVI Psssssst!
KONTUZOV Beše se desio neki kvar na mototru mog aviona i on je izgoreo... I tako, prvu noc zaspah sam na pesku. Bejah odsecen od sveta, više no bilo koji brodolomnik na splavu usred okeana. Možete zamisliti moje iznenadenje, kada me, izjutra, neki cudni glasic probudi... Tada ugledah jednog

neobicnog decaka, koji me upita, ozbiljno zagledan u mene, "Ko si ti?".
"Ne znam – rekoh mu – Ništa ne pamtim. Ja sam neidentifikovan..."
Zatamnjene.

SLIKA DRUGA

Jutro. Svi su tu osim Vilijama. Fero razgleda poredane Vilijamove fascikle.

FERO Deda?
DEDA Mmm?
FERO Gajim izvesne sumnje premo ovom coveku.
DEDA Kom coveku?
FERO Vilijamu.
DEDA Zar si tek sad shvatio?
FERO Jel i ti sumnjaš?
DEDA Ne sumnjam – ja sam ubeden.
FERO U šta?
DEDA Reci prvo ti?
FERO Mislim da je Vilijamu prezime Šekspir.
DEDA Ja mislim da ce pre biti da je Puškin.
FERO Puškin? Zašto puškin?
DEDA Zato što je ruski špijun, eto zašto. Zar ne vidiš da stalno zapisuje kada je koliko aiona prošlo? Od tebe je saznao sve o Švajcarskoj. Novcanu jedinicu, zvanicne praznike, telefonske kodove... A Bratoj ce istruliti u zatvoru zbog one rakete.
BRATOJ Da je bar bio obogaceni uran, a ne...
DEDA Pazite šta govorite pred njim! Kao zapisuje život i daje mu smisao! Životu ništa ne može da da smisao, on, jednostavno, zapisuje vojne tajne. Zar ne vidite kako se uhvatio Kontuzova ne bi li se dokopao svega.
KONTUZOV Cega da se dokopa? Ja ništa ne znam.
DEDA On se vec dokopao: pilot, pukovnik, licna imovina, penzija, bracno stanje...
On zna više od tebe samog.
BRATOJ Mater mu njegovu! Kakav je on covek?
KONTUZOV Ja mu ništa nisam rekao? Vi ste govorili, a on je zapisivao.
DEDA Da, ali ti nisi porekao i on je shvatio istinu.
KONTUZOV Nisi li mi ti rekao da ne odricem?
DEDA Rekao sam, ali si ti izgubio osecaj za meru. A i te beleške ne treba da držiš u ormaricu. Moraju da stoje u tajnoj kasi, ili da makar budu šivrovane.
KONTUZOV Ko ce da ih šifruje?
DEDA Kako ko? Ti. Ako pišeš pukaovnik, naprimer, piši konj, avion – konjska kola, bojno polje – njiva...
KORUZOV E sad cu, evo sad cu da šifrujem sve... (*Otvara ormaric*). Jao? Nema fascikle?
DEDA Eto ti! Sad je gotovo!
KONTUZOV Moje beleške? Samo što sam prikupio biografiju. kako cu sad da se oporavim, kad se nicega ne secam? Gde su moje beleške?
DEDA U Moskvi, gde bi drugo? On ih je vec poslao?
KONTUZOV Joj, majcice! kako cu sad da dokažem ko sam? Gde da ih tražim po Moskvi?
FERO Nisu u Moskvi.
KONTUZOV A gde su?

FERO U Glavnom štabu Alijanse. Ja sam ih poslao.
 DEDA Eto ti sad još jednog špijuna. Ovo postade špijunsko leglo.
 FERO Nisam špijun. Namerno sam ih poslao. Kontuzov mora biti spašen. To što nas ne otpuštaju, ne znaci da i on treba da istruli ovde? On je iz drugog sveta i ima pravo na drugaciji život.
 KONTUZOV Nema ni kasete?
 FERO Kasetu sam poslao u CNN.
Svi pogledaju prema televizoru. Kontuzov polako prilazi i ukljucuje ga. Na ekrantu se pojavljuje Kontuzov u krupnom planu, govoreći: "Beše se desio neki kvar na mototru mog aviona i on je izgoreo... I tako, prvu noc zaspah sam na pesku...".
 BRATOJ To si ti?
 KONTUZOV O, Bože! U šta se uvalih! Ja nisam kriv – Oni su mi rekli da sam Cerebris.

SLIKA TRECA

VILIJAM (*ulazi, vicuci*) Pocinje rasplet! Pocinje rasplet!! Može! (*Daje rukom znak i Pepeljuga ugurava krevet na tockovima natovaren paketima.*)
 VILIJAM (*cita adresu i baca pakete na sredinu sobe*) Paket od kolega sa nosaca aviona "Ontario". Paket sa nosaca aviona "Nebraska". Paket iz Vojne vazdušne baze "Toarmina". Paket od "Sedme američke flote", paket od veterana "Pustinjske oluje", paket od rezervnih oficira iz Cikaga, paket od izvidackog odreda "aljaska"... (*Feru.*) Daj drugu pošiljku! (*Fero izlazi, on nastavlja.*) Paket od bejzbolnog kluba "Kajmani iz Majamija", paket od "Lepotica Floride", paket od "Tigrova sa Jukona"..."
Ulece Fero.
 FERO Dolaze! Dolazeee!
 KONTUZOV Ko dolazi?
 FERO Grupa oficira Alijanse. Traže Kontuzova.
 KONTUZOV Gotovo je! Otkriven sam!
Ulazi grupa stranih oficira sa tamnim naocarima.
 GENERAL (*glasno*). Attention!
Oficiri pozdravljaju u stavu "mirno".
 GENERAL Who is Colonel Cerebris?
Prevodilac prevodi simultano. Svi pokazuju onemelog Kontuzova.
 FERO On... Izgubio je moć govora od potresa mozga.
 GENERAL Aaattention! First: For extraordinary achievements in fulfilling his military tasks, the General Command of the Alliance grants Colonel Cerebris the "July 4th" medal of the first degree.
Prevodilac prevodi. Svi oficiri pевају americku himnu, a general prilazi Kontuzovu i stavlja mu orden.
 GENERAL Second: After a week time Colonel Cerebris will be transferred to the clinic in Switzerland and will remain there until his full recovery. (*Prevodilac prevodi.*) Third: In order not to disturb his psychological comfort, all his room mates will be accepted in the same clinic in Switzerland. All costs shall be paid by the General Staff of the Alliance.
U tom trenutku odjekne silno bruhanje aviona koji prelecu.
 FERO Avioni Alijanse!
 GENERAL Attention!

Oficiri pozdravljaju u stavu "mirno", gledajući ka tavanici, dok odjekuje brundanje njihove vojne moci.

DEDA (Kontuzovu) Hajde, kaži nešto!

KONTUZOV Kontuzov se osvrce bespomočno i na kraju uzvikne:

U-S-A! U-S-A!

OFICIRI (glasno, u horu). Hura! Hura! Huraaa!

Oni ponovo zapevaju americku himnu.
Zatamnjenje.

SLIKA CETVRTA

FERO (dere se, Grleci Kontuzova). Švajcarska! Idemo u Švajcarsku!

KONTUZOV Ne verujem! Ne verujem!! Ja nisam Cerebris!

DEDA Jesi, ne porici!

KONTUZOV Postaje strašno! Shvatice istinu!

FERO (euforijno). I orden imas vec! O kakvoj istini govoris?

BRATOJ (place od radosti). Izvuce se covek! izvuce se, i sve nas izvuce! Bravo, Kontuzov! Bravo! Kad jednom krene, onda je krenulo!

FERO Vi... Jel vi znate šta je to sanatorijum u Švajcarskoj? Sve u belom! Sija! Mermer i staklo! Brave od cistog zlata!

DEDA Po jednu bravu da maznemo, opet je fajda...

FERO Sneg i sunce! Hidroterapija! Tripot dnevno kardiogram! Masaža, usluga... Bitte - danke, bitte - danke...

BRATOJ A ne kao ovde da te živog sekut!

FERO Strašna stvar, gospodo! Snežni vrhovi, plavo nebo, ski liftovi, smucarske staze...

BRATOJ Sve je to mnogo lepo, ali mene neće povesti.

FERO Zašto?

BRATOJ Zato što su pomislili da sam lud. (Pokazuje zavezane rukave ludacke košulje, koje Fero brzo razvezuje.)

DEDA Povešće i tebe. Povešće te radi Kontuzova.

BRATOJ Cak i da me povedu, bacice me u ludnicu.

FERO Ti... Znaš li ti kakve su švajcarske ludnice? Tamo su ludnice sa pet zvezdica. A samo da vidite kakva ce hrana da bude: švajcarski sir, švajcarski maslac, švajcarska cokolada, švajcarske wurstle... ako neko dobije proliv, nije strašno – ja sam tu.

BRATOJ (po vojnicki, kada se stara klasa skida) Siiii-...

SVI (u horu, po vojnicki) ...tnooo!

Obuhvaceni entuzijazmom, svi se penju na krevet od Dede, ljudaju se kao u vozu i sviraju kao lokomotiva.

FERO Polazaaak! Cirih, Lozana, bazel, Ženeva, Lokarno, Lago Mažore, Lago Valenze, Lago fi Komo, Monblaan!

VILIJAM Monblan nije tamo?

FERO Nije, ali se vidiii! Vidi seeee!

DEDA (uzbudeno). Znaci, ima raja? Imaaa!

VILIJAM Bajron je tamo pisao. I Šeli. I Meri Šeli. Veliki Gete!

FERO I Carli Caplin je tamo umreо!

DEDA (ushiceno). I ja cu tamo umreti!!!

VILIJAM Umrećeš, deda, umrećeš... Sve cemo zapisati.

DEDA Zvona! Cujem zvona! Ding-dong! Ding-dong! Ding-dong!

BRATOJ (*urla*). Krenulo je, nema zaustavljanja! Krenulo jeee!

SLIKA PETA

BABA Josife? Jesi li tu?
DEDA Tu sam, ali... Dobro je što si došla da me vidiš, zato što...
BABA Šta?
DEDA Odlazim.
BABA Gde?
DEDA Na jedno lepo mesto.
BABA I Stefan ode.
DEDA Badžanak? Koje, pa, njemu sredio?
BABA Gospod. Juce ga pogrebasmo.
DEDA Aha... Svastika jel place mnogo?
BABA Pretrnula je vec.
DEDA Ona ce i mene da sahrani... Reci joj da odlazim.
BABA Gde, bre?
DEDA U Švajcarsku.
BABA Da ti nisu obustavili tablete za sklerozu?
DEDA Nisu. Kažu da je tamo mnogo lepo... Sve je, kažu, cisto i belo... Sa plavim nebom. Sa zlatnim bravama, i drugim takvim stvarima, ne pamtim baš sve...
BABA (*narice*) Kukuuu meniii! Kome me ostavljaš? Kome? Što i mene ne uzme Gospod, kad vec tebe uzimaaa!.
DEDA Ma, kakav Gospod? Šaljum me iz Alijanse.
BABA Umireš, Josife, umireš.
DEDA Ma, kakvo umiranje?
BABA Umireš, umireš. Samo su ti oni to izokola kazali.
DEDA Idemo cela soba.
BABA Da, da... I meni je cudno što vas ne otpuštaju? Ubio ih Bog što vas samo lažu, a ne kazuju istinu. Svi lažu, Josife! Pocnu li da govore nešto mnogo lepo - beži! Ceo život samo obecavaju i, eto, dode i ta pusta Švajcarska.
DEDA Tiše malo, zapisuju! Ljudi me šalju u taj, reci ga...sanu...sanutorcijum.
BABA Kaže se utopcijski, Josife, zapamtila sam. Loša stvar. Do sada, uspešnu utopcijsku nikko nije napravio.
DEDA Ma, nije to. To se zove... sss... simpozijum. Nešto kao odmaralište sa doktorima... Tomo se covek brzo oporavi...
BABA Mnogo dobro su te oporavili. Juce Stefana, sad i tebe. Joooj, sestrooo, šta nam je sudenoooo? Muževi da nam jedan uz drugog ležeeee.
DEDA Psssst! Umukni! Pored badžanaka nikada necu da legnem.
BABA Leci ceš, Josife, Leci ceš. Kad suiz Alijanse rekli...
DEDA Šta kad su rekli? Mogu da pricaju šta hoce! Ja nigde ne idem! Jebem ti i badžanaka! Ceo život mi se podmeće, a sad i na onome svetu. Do njega ne ležem i tacka! Da kažeš to i svastici.
BABA (*zlobno*). A kraj nje bi ćgao, a?
DEDA Kraj nje može. Svastika nije loš covek.
BABA Đavo te odneo, dabogda! Da umreš i da se spasim ot tebe! Umri!
DEDA Dobro, dobro... Hajde, idi!
BABA Idem.
DEDA I navrati opet da me posetiš.

BABA Ako još uvek budeš tu, navraticu.
DEDA Bicu tu...

Zatamnjenje.

SLIKA ŠESTA

FERO *Svi su u sobi. Fero je sa štapom pred mapom Švajcarske.*
Cirih se nalazi na jezeru Limat sa 1300 restoranata, koji se zovu Wurstli. U muzeju Kunsthau ulaznica košta 2 franka. Lucern je velicanstven grad usred Alpa. Autobusom broj 6 možete posetiti kucu Riharda Vagnera koja se nalazi u ulici Wagnerweg 27, u Tribschenu. U Bernu je živo Ajnštajn, ulica ? ramgassee 49, ulaz slobodan. U Lozani ne mojte propustiti muzej Collection de l'Art Brut u kome su izložene rukotvorine kriminalaca i ljudi sa psihickim devijacijama.

DEDA Tamo bi mogli da vam otkupe vaše pribeleške.
FERO Zašto? Mi nismo kriminalci?
DEDA Nisam rekao da ste kriminalci...
FERO Potpuni komfort cete naci u Dorint ??telu sa 7 zvezdica, gde cemo, verovatno biti smešteni i mi. Telefon je 004136412121. Velicanstvena panorama, 138 soba, 490 ležaja, sauna, solarijum, kuglana, otkriveni i zatvoreni bazeni za plivanje.

KONTUZOV Tako nešto ni iz aviona nisam video.
BRATOJ Lepo, brate, što jes, jes. (*Kuca se po glavi*).
DEDA Da. Ali mnogo lepo, nije na dobro.
FERO ???? ? ? ????????, ???!
DEDA Znam ja šta je Švajcarska i bolje ot tebe...
Svi su zbunjeni ovakvim obratom.
FERO Zašto se sad odmečeš? Nisi li hteo da umreš tamo?
DEDA Da bijem toliki put zbog jednog umiranja - mersi!
VILIJAM Deda, ne kvari finale!
DEDA Finale nece pobeci, Vilijame. Ti to bolje znaš od mene.
KONTUZOV Deda, ne odustaj! Poslušaj me kao coveka sa dva fakulteta.
DEDA U Švajcarskoj ne priznaju americko obrazovanje. Priznaju samo srednje i to mnogo teško.
KONTUZOV Jebi ga! Kad ne pamtim da li imam srednje?.
FERO Ti si tamo samo radi oporavka. Posle te vracaju u ameriku i opet ti ga priznaju?
DEDA A nas? Gde ce nas da vrate? Opel tu. Takav je život – još se nisi ni osmehnuo, a vec si se izkezio .
KONTUZOV I ja odustajem. Samo što sam se sredio ovde... Da ovde ostavim vikendicu, ženu i 5000 dolara penzije, i da odem da smrzavam po tudim planinama?
FERO Nećeš da smrzavaš, svuda je sa klima uredajima.
BRATOJ Da,da... A kad ih ukljuce na minus 20...
FERO Kontuzov, ne popuštaj! Ti si, barem, oficir.
KONTUZOV Upravo tako. Ja sam pukovnik i, može biti, znam neku vojnu tajnu. Zamisli, (*Gleda prema Vilijamu*) da tamo dopadnem stranim špijunima i oni izkopcaju tu vojnu tajnu, ako je se slučajno prisetim.
DEDA Ako se budeš prisetio, opet dobro. Kažeš im tajnu i oni te puste. Ali ako je se ne prisetiš, obrao si bostan.

KONTUZOV Ja odavde ne mrdam. To je moja strateška odluka. Ceo mi je život prošao u vazduhu, hocu da i ja malo popživim. Hocu! (*Place od uzbudnja.*)

BRATOJ Samo mi je još jedna operacija ostala. Izdržacu i bez anestezije – navikao sam vec. (*Kuca u “drvo”. Serije su vec mnogo dugacke i komplikovane.*)

FERO Gospodo, seca jednom kuca na vrata.

DEDA No nikada ne prenoci. Sudbina, na kraju, uzima sve.

FERO To je najdivnije mesto i tamo su svi srecni. Svi!

DEDA A šta ako nisu? Sada barem zamišlja da takvog mesta ima. A šta ako shvatiš da ga nema, ne ostaje ti ništa drugo, nego da život opisuješ.

FERO Vilijame, šta ti misliš?

VILIJAM ja ne mislim, ja samo zapisujem. Neka mu misle oni što ce da citaju.

FERO I šta sad?

VILIJAM Ne znam. Ja, u ovakvim situacijama, pišem: “To be or not to be?”.

SLIKA SEDMA

VILIJAM *Vrata se s treskom otvaraju i ulece Pepeljuga, energично гестурирајуци.*
Ponovi!
Ona ponavlja.

VILIJAM Kontuzov, tvoja žena?
Svi skacu.

KONTUZOV Kakva žena?
VILIJAM Tvoja?
KONTUZOV Gde je?
Pepeljuga objašnjava.

VILIJAM Ovde. Pred vratima?
DEDA O-pa!
KONTUZOV Kako izgleda?
pepeljuga objašnjava.

VILIJAM Cudno. Kao sa filma...
KONTUZOV (*razgleda svoju pidžamu*). Bože moj! Kako cu sad da joj se pokažem? Vidi kako sam dripav!

DEDA Uniformu! Brzo oblaci uniformu!
KONTUZOV Stvarno! Tacno tako! Uniforma! (*Oblaci se, brzo*).
FERO Cipele! Cekaj, ja cu da ih zavežem.
BRATOJ Opasac!

DEDA Stegni cvrsto opasac! Eto tako! daj sad da vidim? Dobro! Sad se ispravi!
Još! Još! Ispravi leda! Bravo! Ti si rodeni gardista. Sada stani mirno i drži se kao oficir. Govoriceš glasno i jasno!
Kontuzov zastaje mirno na sredini sobe.

KONTUZOV I sad?
DEDA (*Pepeljugi*). Da ude!
Pepeljuga izlazi.

VILIJAM (*dodaje Kontuzovu paket*). Poklon za tvoju ženu.
KONTUZOV Od koga je?
VILIJAM Piše na njemu. Od kolega sa nasaca aviona “Penelopa”.

KONTUZOV (*gleda u paket*). Cipele? Otkud joj oni znaju broj?

VILIJAM Sigurno je poznaju, vi ste kolege...

FERO Dolazi!

Bratoj zapocinje ludacki da se udara po glavi. Dvojica sanitarnih radnika je uvode – ubivena od poljskog rada žena u staroj odecu i blatnjavoj obuci. Žena je veoma iznenadena od prizora i, nakon pauze, usled zabeknutosti, procedi:

ŽENA Dobar dan.

KONTUZOV (*gromko i sa dostojanstvom*). Dobar dan!
Žena se uplaši, ali Kontuzov povede razgovor, razgledajuci njenu odecu.

KONTUZOV Jel to snimate film?

ŽENA Sadimo krompir. Prolece je...

KONTUZOV (*ispravlja se*). A, da! Na vikendici?

ŽENA Na njivi. Rekoše mi da si bio na televiziji i ja...

KONTUZOV Da, bio sam. Ovo je poklon za tebe.
Daje joj paket. Žena izvadi Pepeljuginu zlatnu cipelicu.

ŽENA Mnogo su lepe, ali su male. Zar si zaboravio da nosim broj 41?
Vilijam se hvata za glavu.

KONTUZOV (*sumnicavo*). Jesi li sigurna da me poznaješ?

ŽENA Ja tebe da ne poznajem?

KONTUZOV Reci mi kako se zovem?

ŽENA (*rasplace se*). Ivane, Sasvim si skrenuo od tog potresa mozga! Da ih ubije Gospod, tu poljoprivrednu avijaciju! Baš su našli da se sudare na našoj njivi, Bog ih ubio.

KONTUZOV Zar ja nisam bio unutra?

ŽENA Šta bi ti tražio unutra, Ivane? Oni iskociše živi i zdravi, Gospod ih ubio, a ti od straha izgubi razum. Dva meseca te tražim, sve sam ludnice obišla...

KONTUZOV (*s pažnjom*). Grešite.

ŽENA Penzionisan si zbog bolesti. Dali su ti sto dolara penzije.

KONTUZOV Koliko???

ŽENA Sto i pet, cini mi se...

KONTUZOV (*ledeno*). Ovu ženu prvi put vidim.

ŽENA Joooj, Ivane! Jao, šta nam se na glavu strovali, na takvoj vatri da se pecemo! Ja sam, Ivane! Tri sina imamo i dve snaje.

KONTUZOV (*sanitarcima*). Izvedite je da se ne muci.

ŽENA (*pruža ruke*). Ivaneee!

KONTUZOV Ja nisam Ivan. Ja sam pukovnik Kontuzio Cerebris.
Sanitarni radnici se pokrecu.

KONTUZOV (*ostalima*). Kako da joj objasnima? (*Gromko objašnjava*). USA! USA!
Sanitarci ga prihvataju sa obe strane.

KONTUZOV (*uvreden*). Natrag ja sam pukovnik Cerebris! (*Urla.*) Natraag!
Sanitarci ga izvode napolje. Sa hodnika se cuje skandiranje "USA!" i vojne komande. Žena se krsti neprestano i tone u ridanje.

DEDA (*uzdahuje*). Eh, Kontuzov, Kontuzov! Oprosti nam, Bože. Nismo znali šta cinimo. (*Prekrsti se.*)
Zatamnjenje.

SLIKA OSMA

Kontuzov, u ludackoj košulji, koraca marševskim korakom od jednog kraja sobe do drugog, svaki put se okrecuci "na-levo-krug. Kod svakog okretanja ponavlja "Ja sam cerebris"

KONTUZOV	Ja sam Cerebris. Ja sam Cerebris.
BRATOJ	U redu, ti si Cerebris!
KONTUZOV	Ne porici, bice još gore!
DEDA	Gore ne može da bude.
KONTUZOV	Bice!
VILIJAM	Nece biti. Od sada pa na dalje zapocinju samo lepe stvari.
BRATOJ	Daj, Bože!
FERO	<i>Ulazi Fero vukuci visoku kutiju sa natpisom "Made in Switzerland"</i>
DEDA	Ja polazim.
FERO	Kuda?
BRATOJ	Za Švajcarsku.
FERO	S kim?
DEDA	Sa devojkom. Ona je tu. Došla je da me povede.
FERO	Gde je?
DEDA	Unutra, u kutiji.
FERO	Neka izade?
BRATOJ	Nece. Veoma je stidljiva. A i jezik ne zna.
FERO	Kako se zove?
DEDA	Lote./ <i>Ka kartonu.</i> / Lote, Lote, izadi, dušo. / <i>Ostalima.</i> / nece, stidi se.
FERO	Zaboravih da vas upoznam. / <i>Pretstavlja ih.</i> / Deda Josif, Bratoj, Vilijam Šekspir, pukovnik Cerebris. / <i>Pokazuje kutiju.</i> / A ovo je Lote.
DEDA	Bravo, Fero! Veoma lepa devojka!
FERO	Danas cemo se vencati. Odlucili smo i...
DEDA	Pravilno. U ovakvoj bolnici, teško je živeti sam...
KONTUZOV	(glasno). Ja nisam sam! Ja sam oženjen!
DEDA	Oženjen si, oženjen si... Da mogu nekako i ja da se oženim...
KONTUZOV	(podozriivo). Ja nisam!
BRATOJ	Nisi, nisi... Nema sumnje.
FERO	Ocekujemo i dete...
DEDA	Bravo, Fero, bravo!
BRATOJ	Ljudi se sreduju... Kad jednom krene, ide samo.
FERO	Pa... To je to. Krecemo
VILIJAM	<i>Vilijam mu se isprecia na putu.</i> Momenat!
VILIJAM	Okreće se svečano ka maldom bračnom paru sa knjigom u ruci, Pepeljuga okaci svoju balsku haljinu na kutiju i stavlja odozgo krunu princeze. Svi zapevaju svadbeni marš.
VILIJAM	(govori citat iz "Krocenje goropadi" od "Suprug je tvoj..." do "...To žena duguje mužu svom...")
VILIJAM	(skromno dodaje). "Krocenje goropadi", scena druga, slika peta. <i>Aplauzi uz uzvike "Živeli mladenci!". Mladenci izlaze.</i>
DEDA	Srećni ljudi. Oni više nisu sami.
KONTUZOV	I ja nisam Sam!
BRATOJ	Potpuno si u pravu.

KONTUZOV I nisam (Petar) Ivan! Ja sam Cerebris!

BRATOJ Dobro, dobro. Ti si Cerebris.

KONTUZOV (*urla*). Kada sam vec Cerebris, gde mi je žena? Gde mi je žena?

Zatamnjenje.

SLIKA DEVETA

Sala za operacije. Kao i u pocetku, operišu Bratoja.

(*nervozno*). Jel diše?

Diše, nego šta ce... Nema kud?

Tako... Još jedan konac i gotovo.

Da ga budim?

Budi ga, gotov sam.

(*zapocinje taho, ali joj glas postepeno postaje sve jaci i zapovedniji*) Diši!
Diši! Diši! Diši! (Zvuk šamara.) Diši! Diši! Joj? Šta je ovome? (Sada vec
sasvim glasni i zapovednicki, zajedno sa doktorom.) Diši! Diši! Diši! Diši!
Daj! Diši! Diši! Diši! Daj! Diši! Diši! Diši! Daj! (Glasnije.)
Diši! Diši! Diši! Daj! Diši! Diši! Diši! Daj!

BRATOJ (ustaje i urla). Necu da dišem! Necu! Celog života diši, daj, diši, daj diši,
daj! Nema više Dosta! Disao sam, davao, disao, davao... Dosta je bilo! Ne
mogu više da dišem, ne mogu više da dajem. Dalhe ne mogu. (Padne
opušten na operacioni sto.)

Zatamnjenje.

SLIKA DESETA

BABA Josife, jesи ли živ?

DEDA Ne. NIsam.

BABA Lažeš.

DEDA Ne lažem.

BABA Onda, kako te ja to cujem?

DEDA Ne znam To je tvoj problem

BABA Mnogo ti je coše, Josife, kad ni ne znaš jesи li živ.

DEDA Nisam živ, rekoh ti. Ako ne veruješ, pitaj doktora.

BABA lažeš. Živi ne mogu da razgovaraju s onim svetom

DEDA Tako je.

BABA Kako onda ja razgovaram sa tobom?

DEDA Razmisli malo i shvaticeš.

BABA Josife, reci mi gde sam?

DEDA Pošto me cuješ, znaci kod mene.

BABA Bože! Umrila sam, a da nisam ni shvatila.

DEDA I ja nisam shvatio, al mi rekoše...

BABA Šta ja treba sad da radim?

DEDA Ništa. Ležiš i cekaš.

BABA Šta da cekam?

DEDA Ništa. Šta bi mogla da cekaš?

BABA Onda, da ja legnem?

DEDA Lezi. Ne rekoh li ti

Leže pored njega.

BABA Josife?

DEDA Da.
BABA Jesmo li ve tamo?
DEDA Noranlni, tamo smo.Zar ne vidiš?
BABA Vidim. Bože, koliko je lepo.
DEDA Zar ne?
BABA Da. Sve je belo. Borove šume. Snežni vrhovi. Sunce... A što nema zaltnih
brava?
DEDA Nema, jer se ne zaključava. Ovde niko ne krade.
BABA A kako, onda, tebe pustiše?
DEDA Pustiše me, ali ce zažaliti..
BABA Bože, kako je lep život na kraju? Dobro da si me doveo ovde, Josife.
DEDA Tako je. Da nije bilo mene, ostala bi tamo dole. Cuješ li zvona?
BABA Da. Cujem ih. Kako lepo zvone ! Bim-bam, bim-bam...
DEDA To je to.

SLIKA JEDANAJESTA

Kontuzov leži na krevetu vezan ludackom košuljom i stenje,buncajuci "Gde mi je žena? Gde je moja žena..." Pepeljuga ulazi lagano, obucena je ka princeza i zastaje pored kreveta.

KONTUZOV Gde je moja žena?
PEPELJUGA Tu sam.
On otvara oci. Ona mu odvezuje dugacke rukave ludacke košulje.
KONTUZOV Ja nisam Ivan. Nisam Ivan!
PEPELJUGA Razume se da nisi.
KONTUZOV A ko sam.
PEPELJUGA Ti si pukovnik Cerebris, a ja sam tvoja supruga.
KONTUZOV Poklon! Uzmi poklon i obuj cipele.
Pepeljuga obuva cipele i zastaje pred njim.
PEPELJUGA Da li ti se dopadam ovako?
KONTUZOV Da! Divna si!
Grle se, rasplakani.
Zatamnjenje.

EPILOG

Vilijam je sa koferom na sredini sobe sa praznim krevetima.
VILIJAM Ustvari, moje ime nije Vilijam. Ali ja vam ga necu reci, jer ono ne sme biti izgovoreno uprazno. Od prvog dana sveta shvatih da nešto nije u redu i poceh da zapisujem, jer zapisanom možeš dati smisao, a ucinjenom - ne. I otada, stalno pišem. Pišem, pišem, a kraja nema. Umoran sam vec. Toliko sam star i bolujem od svih bolesti ljudi, kao, uostalom, i oni od mojih – po mom oblicju. (*Uzima tablete iz ormarica i redom ih sipa sebi na dlan.*) ? rteriosclerosis, Contusio Cerebris, ? mnesia retrograda, Peritonitis difusa acuta, Hipermnesia maniacalis, Neurosis Obsision ... I na kraju moja,

najteža bolest: Paranoia Creatoris. (*Vadi iz džepa i svoj lek, sipa sve tablete u cašu i nalva je vodom.*) Živeli! (*Ispija cašu na eks i zatrese glavom. Gore, uz strašnu buku, prelecu avioni.*) Svi na ovom svetu cini gluposti, a ja sam pocinio najvecu. (*Vadi iz kofera klovnovsku kapu sa zvoncicima, nabija je na oci i, nevideci, pocinje da pleše, smejuci se.*)
Zatamnjenje.